

Fragmenty k dejinám stomatológie na území Slovenska v druhej polovici 19. storočia

**10. medzinárodné sympóziu
k dejinám medicíny, farmácie a veterinárnej medicíny
28.-29.6. Bratislava**

**Katarína Pekařová
Univerzitná knižnica v Bratislave**

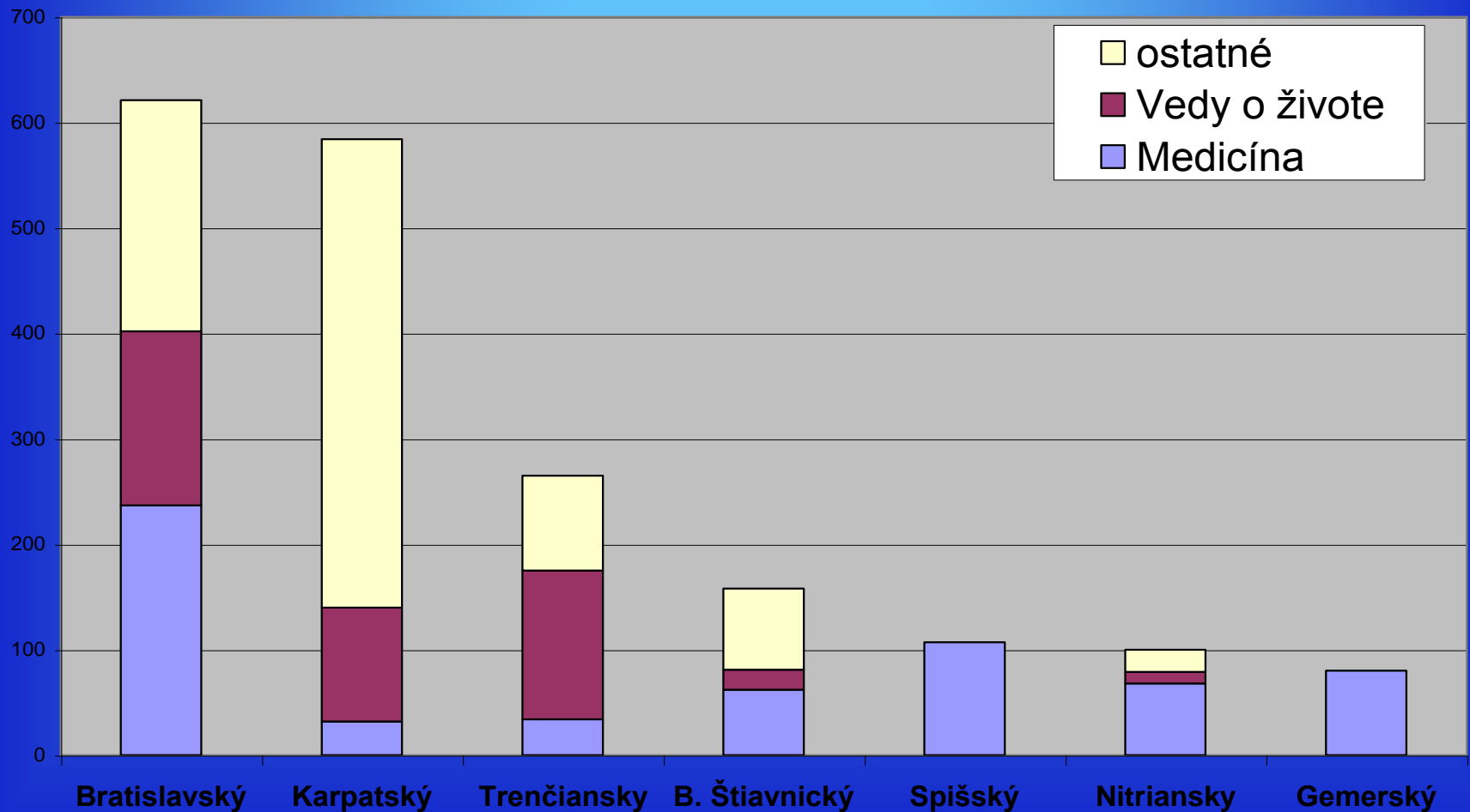
- **Východiskový materiál**
- **Regionálne vedecké odborné spolky**
- **Medicína a zdravotníctvo v publikačných aktivitách spolkov**
- **Stomatológia a zubní lekári na stránkach spolkových ročeniek**
 - **Zubní lekári v regionálnych spolkoch**
 - **Tematika zubného lekárstva v ročenkách**

Ciele a úlohy vedeckých spolkov

- podporovať, usmerňovať, organizovať výskumy v oblasti prírodných vied a medicíny, propagácia najnovších poznatkov, kolegiálnosť, spolupráca s príbuznými spolkami
- priblížiť vedu aj vzdialeným regiónom
- spolupráca s centrálnymi vedeckými inštitúciami a univerzitami
- ďalšie vzdelávanie lekárov
- riešenie stavovských záležitostí
- šírenie zdravotnej osvety a riešenie otázok verejného zdravotníctva

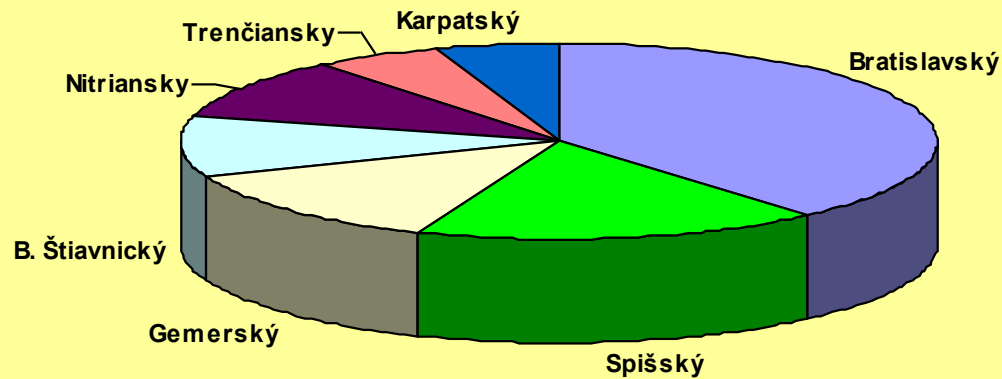
- Bratislavský prírodovedný a lekársky spolok (1856-1945); ročenka 1856-1918 : 34 zväzkov
- Spišský lekársko-lekárnický spolok (1867-po r. 1912); ročenka 1893/94-1912: 18 zv.
- Lekársko-lekárnický spolok Gemerskej župy (1867-po r.1912); ročenka 1888-1912: 11 zv. dostupných
- Lekársko-lekárnický spolok Zemplínskej župy (1869-okolo 1900?) – séria zborníky prednášok
- Banskoštiavnický lekársky a prírodovedný spolok (1870-po r. 1904); ročenky 1880-1904
- Prírodovedný spolok župy Trenčianskej (1877- 1911); ročenky 1878-1910
- Lekársko-lekárnický a prírodovedný spolok Nitrianskej župy (1888-po r. 1904), ročenky 5 zv.

Prehľad tématických ročienok regionálnych spolkov - orientačne

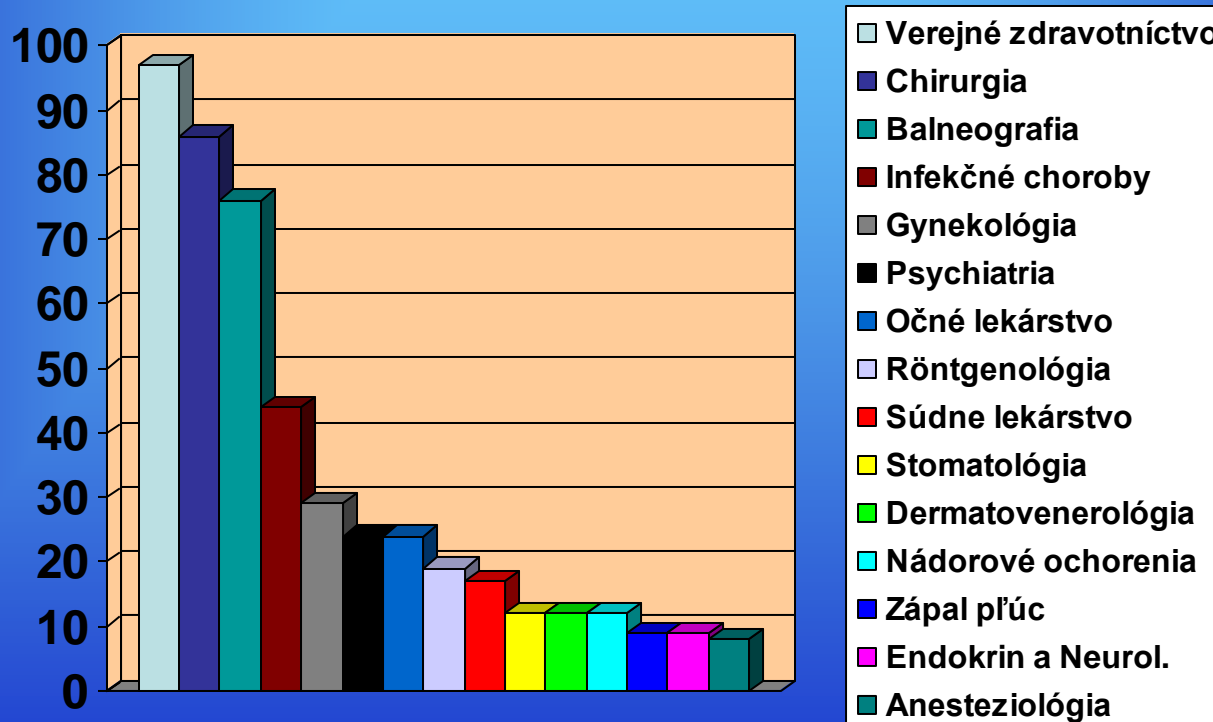
Medicína a zdravotníctvo v ročenkách vedeckých spolkov

Orientačný graf

Medicínska tematika v ročenkách

Orientačný graf

Zubní lekári podľa členských zoznamov

- **Bratislavský prírodovedný a lekársky spolok**
 - Jozef Schmidt, Ferdinand Prohaszka, Teodor Kuchynka, Richard van Hoope, Kristian Glaser
 - Leopold Guttmann, Ferdinand Lauffer, Andrej Payer, Ignác König, František Bugél
 - Na prelome storočí v priemere 5 zubných lekárov v Bratislave
- **Prírodovedný spolok Trenčianskej župy**
 - Jozef Szepesházy v Trenčianskych Tepliciach
- **Lekársko-lekárnický spolok Gemerskej župy**
 - 1903 Maximilián Deutsch

Na budapeštianskej univerzite školení ďalší zubní lekári v spolkoch

➤ Spišský lekársko-lekárnický spolok

- Vojtech Alexander, Fridrich Gabriel, Jozef Láng, Vojtech Bojárszky

➤ Lekársko-lekárnický a prírodovedný spolok Nitrianskej župy

- František Biringer

➤ Banskoštiavnický lekársky a prírodovedný spolok

- Ignác Tandlich

Stomatológia v ročenkách

- **Znecitlivenie bolesti, anestézia**
 - kokaín – L. Guttman (Bra), B. Rosenzweig (Spiš), I. Tandlich (BŠ)
 - rajský plyn – L. Guttman (Bra)
 - novokaín – A. Stahovszky (Spiš)
- **Zápalové ochorenia**
 - F. Lauffer (Bra) – zápal okostice
 - B. Rosenzweig (Spiš) – všeobecne
- **Nádory v dutine ústnej**
 - L. Adler (Nitra)
- **Chirurgická terapia**
 - F. Biringer (Nitra)
- **Ošetrovanie chrupu detí**
 - I. Tandlich (BŠ)
- **Protetika**
 - L. Guttman (Bra)

Fragmenty k dejinám stomatológie na území Slovenska v druhej polovici 19. storočia

Ďakujem za pozornosť

Webová stránka Univerzitetnej knižnice – katalógy <http://www.ulib.sk/sk/katalogy/>

Bibliografia ARZ 1701-1918 <http://retrobib.ulib.sk/wwwisis/azr.htm>

Pramene k dejinám vedy <http://tinyurl.com/2qdguz>

Katarína PEKAŘOVÁ

katarina.pekarova@ulib.sk